

SEAT No. _____

[64A-9]
Eng.

No. of printed pages: 3

SARDAR PATEL UNIVERSITY

B.Com (IV semester) Examination

10 April 2018 (Tuesday)

10:00 A.M. TO 12:00 P.M.

UBO4CCOM20- Fundamentals of Management Accounting

Total Marks: 60

Note: Figures of the right indicate marks of the question.

- Q-1 (A) What is Management Accounting? Explain the functions of Mgt. Accounting. (10)
(B) Explain the functions of Management Accountant. (5)

OR

- Q-1 (A) Distinguish between Management Accounting and Financial Accounting. (10)
(B) Discuss the limitation of Management Accounting. (5)

- Q-2 From the following information, prepare cash budget of DEVARSH Company for March to May 2017. (15)

(a) Cash and Bank balance on 1-3-2017 Rs. 60,000.

(b) Rate of Gross Profit on cost 50%.

(c) Other information:

Month	Purchase (Rs.)	Opening Stock (Rs.)	Overheads (Rs.)
February	2,40,000	20,000	40,000
March	2,80,000	30,000	50,000
April	3,20,000	50,000	60,000
May	3,60,000	60,000	70,000
June	4,00,000	55,000	80,000

(d) 60% of purchases and sales are on credit terms. The rate of cash discount both for the cash purchases and cash sales is 5%.

(e) A new machine is to be bought for Rs. 2,40,000 in April 2017, the payment of which is to be made 50% against delivery and the remaining amount in the subsequent month.

(f) Another machine costing Rs.1,00,000 is to be purchased by installments in April 2017, 20% amount is to be paid at the time of agreement and the rest amount is to be paid by four equal monthly installments with 12% interest per annum.

(g) Time lag: Credit sales 1 months Credit Purchase $\frac{1}{2}$ months

Overheads $\frac{1}{4}$ months

(h) Monthly depreciation on fixed assets Rs. 10,000 is included in the overheads.

OR

- Q-2 Production capacity of MRUDUL Ltd. is 2,000 units at 100% capacity. Following particulars regarding production and sales are available for the year 2017-'18. Prepare Flexible Budget for 50%, 75% and 100% production levels. (15)

Sales (Selling price per unit Rs. 400) Rs. 4,00,000

Profit: $33\frac{1}{3}\%$ on cost

(P.T.O.)

Office overheads: 20% of total cost (in which 80% are fixed)
 Selling overheads: 10% of total cost (in which 60% are variable)
Factory overheads:

Fixed 48%
 Variable 32% (which are 10% of prime cost)
 Semi variable 20%

Proportion of Material and Labour is 3:2

Semi variable factory overheads increase by 50% up to 80% production level and thereafter 100% increase take place.

Selling price per unit remains uniform.

Q-3 The following information is obtained from the records of JETHALAL Ltd. (15)

Year	Sales Rs.	Profit Rs.
2017	2,00,000	-15,000 (Loss)
2018	3,00,000	25,000 (Profit)

From the above informations calculate:

- (1) P.V.Ratio
- (2) Fixed expenses
- (3) Variable expenses for year 2018
- (4) Break-even point (in Rs.)
- (5) Profit, when sales are Rs. 4,00,000.
- (6) Sales, when loss is Rs.5,000.
- (7) Margin of safety at sales of Rs. 3,00,000.

OR

Q-3 Calculate the followings examples: (15)

- (1) Production 80,000 Units
 Fixed Cost Rs.4,00,000
 Selling price per unit Rs. 20
 Variable cost per unit Rs. 10
 Find out Break-even point.
- (2) Marginal cost Rs.2,400
 Profit Volume Ratio 20%
 Calculate the Selling price.
- (3) Profit Rs. 20,000.
 Profit Volume Ratio 40%
 Find out: Margin of Safety.

Q-4 The standard material cost of a normal mix of one tone of chemical is based on: (15)

Chemical	Usage (Kgs.)	Price per kg. (Rs.)
A	240	6
B	400	12
C	640	10

During a month 6.25 tones of chemical were produced from:

Chemical	Consumption in Tones	Cost Rs.
A	1.6	11,200
B	2.4	30,000
C	4.5	47,250

Calculate the following variances:

- (1) Material cost variance
- (2) Material price variance
- (3) Material usage variance
- (4) Material mix variance
- (5) Material sub-usage variance

OR

Q-4 (A) From the following data of MANAN Ltd. during January 2018. (9)

Part	Standard	Actual
Number of workers employed	300	250
Average monthly wages per worker	Rs.500	Rs.600
Number of working days during the month	25	24
Production units during the month	15,000	14,000

Calculate following Variances:

(1) Labour cost variance (2) Labour rate variance (3) Labour Efficiency variance

(B) Calculate from following information of a factory: (6)

(1) Labour cost variance (2) Labour rate variance (3) Labour Efficiency variance

Total Direct labour	Rs.2,400
Standard hours	300
Standard wage rate per hour	Rs.10
Actual paid hours	200

—————X—————

SEAT No. _____

[6/A-9]
૬૫૭

No. of printed pages: 3

SARDAR PATEL UNIVERSITY**B.Com (IV semester) Examination****10 April 2018 (Tuesday)****10:00 A.M. TO 12:00 P.M.****UBO4CCOM20- Fundamentals of Management Accounting****Total Marks: 60**

નોંધ: જમણી બાજુના આંકડા માર્ક્સ દર્શાવે છે

પ્રશ્ન:૧ (અ) સંચાલકીય હિસાબી પદ્ધતિનો અર્થ જણાવી, તેનું કાર્યક્ષેત્ર સમજાવો. (૧૦)

(બ) સંચાલકીય હિસાબનીશ ના કાર્યો જણાવો. (૫)

અથવા

પ્રશ્ન:૧ (અ) સંચાલકીય હિસાબી પદ્ધતિ અને નાણાંકીય હિસાબી પદ્ધતિ વચ્ચેનો તફાવત સમજાવો. (૧૦)

(બ) સંચાલકીય હિસાબી પદ્ધતિની મર્યાદાઓ જણાવો. (૫)

પ્રશ્ન:૨ નીચેની માહિતી પરથી દેવર્ષ કંપનીનું માર્ચ થી મે, ૨૦૧૭ માટે રોકડ અંદાજપત્ર તૈયાર કરો. (૧૫)

(અ) તા.૧-૩-૨૦૧૭ ના રોજ રોકડ અને બેન્ક સિલક રૂ.૬૦,૦૦૦

(બ) પડતર પર કાચા નફાનો દર ૫૦%

(ક) અન્ય માહિતી;

માસ	ખરીદી રૂ.	શરૂનો સ્ટોક રૂ.	શિરોપરી ખર્ચા રૂ.
ફેબ્રુઆરી	૨,૪૦,૦૦૦	૨૦,૦૦૦	૪૦,૦૦૦
માર્ચ	૨,૮૦,૦૦૦	૩૦,૦૦૦	૫૦,૦૦૦
એપ્રિલ	૩,૨૦,૦૦૦	૫૦,૦૦૦	૬૦,૦૦૦
મે	૩,૬૦,૦૦૦	૬૦,૦૦૦	૭૦,૦૦૦
જૂન	૪,૦૦,૦૦૦	૫૫,૦૦૦	૮૦,૦૦૦

(ડ) ૬૦% ખરીદી અને વેચાણ શાખ પર થાય છે. રોકડ ખરીદી અને રોકડ વેચાણ બંને પર રોકડવટાવ નો દર ૫% છે.

(ઈ) એપ્રિલ, ૨૦૧૭ માં એક નવું મશીન રૂ. ૨,૪૦,૦૦૦ માં ખરીદવાનું છે, જેની ચૂકવણી ડિલિવરી વખતે ૫૦% કરવાની છે અને બાકીની રકમ પછીના મહિનામાં કરવાની છે.

(ફ) એપ્રિલ, ૨૦૧૭ માં એક બીજું મશીન રૂ. ૧,૦૦,૦૦૦ની કિંમતે હપ્તા પદ્ધતિથી ખરીદવાનું છે, કરાર વખતે ૨૦% રકમ ચૂકવવાની છે અને બાકીની રકમ ચાર સરખા માસિક હપ્તાઓમાં વાર્ષિક ૧૨% વ્યાજ સાથે ચૂકવવાની છે.

(ગ) સમયગાળો; ઉધાર વેચાણ ૧ માસ, ઉધાર ખરીદી ૧/૨ માસ, શિરોપરી ખર્ચા ૧/૪ માસ

(હ) કાચમી મિલકતો પરના માસિક ઘસારાના રૂ. ૧૦,૦૦૦ નો સમાવેશ શિરોપરી ખર્ચામાં થયેલ છે.

અથવા

પ્રશ્ન:૨ મુદ્દલ લિમિટેડની ઉત્પાદન શક્તિ ૧૦૦% ક્ષમતાએ ૨,૦૦૦ એકમોની છે. વર્ષ ૨૦૧૭-૧૮ માટે ઉત્પાદન અને વેચાણ અંગેની વિગતો નીચે મુજબ છે, તે પરથી ૫૦%, ૭૫% અને ૧૦૦% ક્ષમતાએ પરિવર્તનશીલ અંદાજપત્ર તૈયાર કરી નક્કો શોધો. (૧૫)

વેચાણ (એકમ દીઠ વે.કિં. રૂ.૪૦૦) ૪,૦૦,૦૦૦

નક્કો; પડતરના ૩૩ $\frac{1}{3}$ %

ઓફિસ પરોક્ષ ખર્ચા; કુલ પડતરના ૨૦% (જેમાં ૮૦% સ્થિર છે)

વેચાણ પરોક્ષ ખર્ચા; કુલ પડતરના ૧૦% (જેમાં ૬૦% ચલિત છે)

કારખાનાના પરોક્ષ ખર્ચા:

સ્થિર ૪૮%

ચલિત ૩૨% (જે પ્રાથમિક પડતરના ૧૦% છે)

અર્ધચલિત ૨૦%

માલસામાન અને મજૂરીનું પ્રમાણ ૩:૨ નું છે. કારખાનાનાં અર્ધચલિત પરોક્ષ ખર્ચ ૮૦% ઉત્પાદન સપાટી સુધી ૫૦% વધે છે અને ત્યાર બાદ તેમાં ૧૦૦% વધારો થાય છે. એકમદીઠ વેચાણ કિંમત એકસરખી રહે છે.

પ્રશ્ન:૩ જેઠાલાલ કંપની લિમિટેડની નીચેની માહિતી મળી છે;

(૧૫)

વર્ષ	વેચાણ રૂ.	નફો રૂ.
૨૦૧૭	૨,૦૦,૦૦૦	-૧૫,૦૦૦ (ખોટ)
૨૦૧૮	૩,૦૦,૦૦૦	૨૫,૦૦૦ (નફો)

ઉપરની વિગતો પરથી નીચેની ગણતરી કરો;

(૧) નફા-જથ્થા ગુણોત્તર	(૨) સ્થિર ખર્ચા
(૩) ૨૦૧૮ ના ચલિત ખર્ચા	(૪) સમતૂટ બિંદુ (રૂપિયામાં)
(૫) રૂ. ૪,૦૦,૦૦૦ ના વેચાણે નફો	(૬) રૂ. ૫,૦૦૦ ની ખોટ હોય ત્યારે વેચાણ
(૭) રૂ. ૩,૦૦,૦૦૦ ના વેચાણે સલામતીનો ગાળો	

અથવા

પ્રશ્ન:૩ નીચેના દાખલા ગણો.

(૧૫)

(૧) ઉત્પાદન	૮૦,૦૦૦ એકમો
સ્થિર પડતર	રૂ. ૪,૦૦,૦૦૦
વેચાણ કિંમત એકમદીઠ	રૂ. ૨૦
ચલિત પડતર એકમદીઠ	રૂ. ૧૦
સમતૂટ બિંદુએ વેચાણ શોધો.	
(૨) સીમાંત પડતર	રૂ. ૨,૪૦૦
નફા-જથ્થા ગુણોત્તર	૨૦%
વેચાણ કિંમત શોધો.	
(૩) નફો	રૂ. ૨૦,૦૦૦
નફા-જથ્થા ગુણોત્તર	૪૦%
સલામતીનો ગાળો શોધો.	

પ્રશ્ન:૪ એક કેમિકલના એક ટન માટે પ્રમાણિત મિશ્રણ અંગેની વિગતો નીચે મુજબ છે.

(૧૫)

કેમિકલ	વપરાશ (કિ.ગ્રા.)	કિલોદીઠ પડતર (રૂ.)
અ	૨૪૦	૬
બ	૪૦૦	૧૨
ક	૬૪૦	૧૦

એક માસ દરમિયાન ૬.૨૫ ટનનું ઉત્પાદન થયેલ છે, જેની માહિતી નીચે પ્રમાણે છે;

કેમિકલ	વપરાશ (ટનમાં)	કુલ પડતર (રૂ.)
અ	૧.૬	૧૧,૨૦૦
બ	૨.૪	૩૦,૦૦૦
ક	૪.૫	૪૭,૨૫૦

નીચેનાં વિચલનોની ગણતરી કરો;

- (૧) માલસામાન ખર્ચ વિચલન (૨) માલસામાન ભાવ વિચલન
(૩) માલસામાન વપરાશ વિચલન (૪) માલસામાન મિશ્રણ વિચલન
(૫) માલસામાન પેટા-વપરાશ વિચલન

અથવા

પ્રશ્ન:૪ (અ) જાન્યુઆરી, ૨૦૧૮ દરમિયાન મનન લિમિટેડની માહિતી નીચે મુજબ છે.

(૯)

વિગત	પ્રમાણ	ખરેખર
રોકેલ કામદારોની સંખ્યા	૩૦૦	૨૫૦
પ્રત્યેક કામદારની સરેરાશ માસિક મજૂરી	રૂ.૫૦૦	રૂ.૬૦૦
મહિના દરમિયાન કામના દિવસો	૨૫	૨૪
મહિના દરમિયાન ઉત્પાદિત એકમો	૧૫,૦૦૦	૧૪,૦૦૦

ગણતરી કરો; (૧) મજૂરી ખર્ચવિચલન

(૨) મજૂરી દર વિચલન

(૩) મજૂર કાર્યક્ષમતા વિચલન

(બ) એક કારખાનાની નેચેની માહિતી પરથી શોધો.

(૬)

(૧) મજૂરી ખર્ચવિચલન (૨) મજૂરી દર વિચલન (૩) મજૂર કાર્યક્ષમતા વિચલન

કુલ પ્રત્યક્ષ મજૂરી ચૂકવેલ રૂ.૨,૪૦૦

પ્રમાણ કલાકો ૩૦૦

કલાકદીઠ પ્રમાણ મજૂરીનો દર રૂ.૧૦

ખરેખર કામના કલાકો ૨૦૦

